

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Войтовик Е. Р.

*студентка II курсу другого (магістерського) рівня
спеціальності 081 – Право
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Далеко не новою є думка про те, що традиційний державний суверенітет, на сьогодні, піддається «ерозії» і, ймовірно, в найближчому майбутньому зазнає істотних змін, однак, насправді, це не тільки не знищить державні формування, а, навпаки, шляхом реструктуризації зробить їх більш ефективним. Для головної цінності глобалізованого суспільства – інформації – перестали існувати кордони. Інформація у вигляді капіталу, знань або закликів «антиглобалістів» безперешкодно переборює їх, роблячи абсолютно прозорими.

Чи є сенс перешкоджати цьому процесу шляхом посилення зовнішнього суверенітету в його традиційному «вестфальському» розумінні? Навпаки, тільки створення дієздатних наднаціональних організацій може вплинути на ефективність розв'язання проблем, що виникають перед людством в епоху глобалізації.

Генеральний секретар ООН К. Аннан так визначає зміст глобалізації: «Це взаємодія груп і окремих індивідів один з одним через кордони, без обов'язкової, як це було в минулому, участі в цьому процесі держави, причому сьогодні можливостей для такої взаємодії набагато більше, ніж будь-коли. Частково це стало можливим завдяки появі нових технологій, частково тому, що держави зрозуміли: вивільнення творчої енергії громадян набагато краще сприяє благополуччю, ніж її обмеження» [1, с. 2].

Тому головним завданням політиків усього світу повинен стати пошук нових форм регламентації і впливу на економіку, що глобалізується, з метою усунення нерівномірності розподілу капіталу у світі: «Міжнародне співтовариство має знайти й узаконити розумні межі делегування національного суверенітету в економічній сфері міжнародним інститутам» [2, с.33].

І чим більше повноважень матимуть міжнародні політичні організації, тим продуктивнішою буде їх діяльність по подоланню негативних сторін процесу глобалізації. Все-таки зусилля «антиглобалістів» спрямовані на захист своєї національної і культурної

ідентичності, а фактично – на захист недоторканності національного суверенітету як їхнього гаранта. В цьому розумінні «антиглобалізм» – надзвичайно консервативний рух. Він вийшов на світову арену тільки завдяки глобальним масштабам процесів, що відбуваються.

Головний же виклик глобалізації полягає в тому, що на зміну неоліберальній концепції повинні прийти інші, які допускають поєднання ринку з регулюванням і потребують зміцнення демократичних засад у міжнародних відносинах. Ці починання можна здійснити тільки на якісно новій основі міжнародних відносин, а не на старих гаслах зміцнення національної держави й економіки.

Таким чином, не можна стверджувати, що такий підхід фактично зумовлений фінансовим становищем окремих держав, повністю відображає сутність принципу суверенної рівності держав, закріпленого у Статуті ООН. Однак з певних обставин багато держав були змушені прийняти такий підхід і формально добровільно надали свою законну згоду на його застосування у відповідних організаціях.

Отже, всі дослідники сходяться на думці, що національна держава і суверенітет зазнають трансформації, але наслідки цієї трансформації вони бачать різні.

Певні сценарії ґрунтуються на визнанні унікальності процесу глобалізації, і в силу амбівалентності зроблять національні держави «глокалізованими», тобто їм доведеться існувати під натиском двох суперечливих тенденцій – інтеграції і фрагментації, що приведе до поступового об'єднання держав у блоки, і в такий спосіб вони зможуть гарантувати збереження національної ідентичності своїх громадян. Існують також сценарії, що продовжують традицію С. Хантінгтона, про неминуче настання епохи глобальних конфліктів в силу нерозв'язності суперечностей між новими центрами сили, між різними цивілізаціями [3, с. 57].

Сьогодні картини майбутнього втратили колишню однозначність, і як раніше відкритим залишається питання про долю національної держави і суверенітету, що продовжує на сьогодні залишатися в кризовому стані. Альтернативні проекти також не пропонують реальної програми виходу зі становища, що склалось. Однак усе це набуває менш песимістичного звучання, якщо подивитися на цей процес з погляду неминучості динаміки розвитку політичних інститутів, які еволюціонують, проте продовжують зберігати свої ключові позиції на світовій арені. Питання про те, як буде здійснений цей перехід і адаптація до нього громадян держав, на сьогодні є основним для глобальної політичної науки.

Сучасна трансформація, якої зазнає сучасна державна влада у сфері своїх повноважень, привела до глибоких змін змісту національної держави й інституту суверенітету, що нині знаходиться в тісному

взаємозв'язку з іншим загально визнаним принципом міжнародного і конституційного права, що, природно, унеможливило їх колишню необмеженість. Використання нових методик і побудова нових моделей майбутнього повинна допомогти нам не тільки заглянути в майбутнє, а й розробити реальну програму дій на завтра.

Література:

1. Аннан К. Ключ к искоренению всемирной бедности. *Независимая газета*. 2000. № 241. С. 2-7.
2. Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти. Ф.М. Рудич, Р.В. Балабан, О.П. Дергасов та ін. К.: МАУП, 2002. 488с.
3. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций и переустройство мирового порядка. *Pro et Contra*. 1997. №2. С. 131-158.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-266-4/06>

ФУНКЦІОНАЛЬНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Вудвуд К. С.

*здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 081– Право*

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

*Науковий керівник: **Жаровська Г. П.***

докторка юридичних наук, доцентка,

завідувачка кафедри кримінального права і криміналістики

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

В умовах сучасних викликів демократичним та правовим цінностям закономірною видається оптимізація державно-правового механізму забезпечення законності та правопорядку, що характеризується, серед іншого, реформуванням системи судових та правоохоронних органів, зокрема органів прокуратури України. Новітні тенденції розвитку інституту прокуратури ґрунтуються на модифікації діяльності